

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

+35%

+61%

+41%

+31%

+20%

4 KOPEN
5 BETALEN!

+22%

+35%

**MEGAHOGE
VOEDINGSPRIJZEN!**

+17%

+29%

WAAROM?

+8%

+26%

+9%

**ZELFDE PRIJS
51% MINDER
INHOUD**

+50%

Zorgvernieuwer Teun Toebes woont in een wzc bij mensen met dementie

1 op 4 ambtenaren voelt ongeoorloofde druk van politici

Uit ervaring De slachter

Antwerpen Ook dit was 2022

Volg jouw ster

→ Foto Belga

Evangelist Mattheüs schreef dat op een dag 'wijzen uit het oosten' een ster volgden op zoek naar 'de pasgeboren koning der Joden'.

Als geschenken voor hem hadden ze goud, wierook en mirre mee. Ze waren op die manier de eerste pelgrims, de eersten die 'de weg van het geloof' volgden, en de eersten die Jezus echt zagen.

In heel wat gemeentes gingen afgelopen vrijdag, op Driekoningen, de kinderen op pad om te zingen aan elke voordeur, de ster in de hand. Een mooi gebruik dat

hiermee gepaard gaat is het verbergen van een boon of suiker in een taart. De gelukkige vinder is dan de Koning(in) van de dag.

Ik wens iedereen een eigen 'vindpad' naar het levensdoel. Lachend als kind, gedreven als volwassene. Het begin van elk jaar is een geschikt moment om na te denken over hoe je jouw dromen kunt bereiken. Misschien is dit jaar de doorbraak en worden dromen werkelijkheid. Onze droom als brede beweging, met alle partnerorganisaties, is waardig-

heid voor ieder mens, een eerlijke herverdeling van de middelen en een omslag naar meer duurzaamheid waarbij iedereen mee is. Daar staat onze ster! ■

Peter Wouters,
Voorzitter beweging.net

MAALTIJDCHEQUES

Vervallen cheques verlengen kan voortaan

Sinds 1 december 2022 kun je vervallen maaltijd-, eco- en consumptiecheques reactiveren. Binnen de drie maanden na de vervaldatum kun je een eenmalige aanvraag tot reactivering doen. Bij Sodexo en Edenred gaat dat via de online klantzones of de app. Vervallen

cheques bij Monizze reactiveren kan met een miltje. De cheques zijn dan opnieuw drie maanden geldig. Voor eventuele daaropvolgende aanvragen kan een bijdrage van de werknemer gevraagd worden van maximaal vijf euro, ongeacht het aantal cheques. ■

BELASTINGONTDIUKING

Minimumwinstbelasting voor multinationals

Ondernemingen die minimaal 750 miljoen euro groepsomzet maken, en die in meerdere Europese landen gevestigd zijn, zullen voortaan een minimumbelasting van 15 procent moeten betalen.

Uitgangspunt is dat een bedrijf belastingen betaalt waar de winst effectief gecreëerd is, en niet waar het bedrijf een – fiscaal gunstige – hoofdzetel heeft. Zo wordt het voor bedrijven moeilijker om winsten door te sluizen naar landen met een lagere belastingvoet.

Het ACV is al lang vragende partij voor zo'n minimumbelasting in de strijd tegen belastingontduiking. 'Toch zijn er enkele kanttekeningen', zegt nationaal secretaris Koen Meesters. 'Er lagen aanvankelijk ambitieuzere plannen op tafel. Zo mis

ik bijvoorbeeld de digitaks (belasting op digitale diensten, red.) waarvan oorspronkelijk sprake was, maar waarvan nu geen spoor meer is.'

Het akkoord is ook alleen maar van toepassing voor bedrijven met een groepsomzet van meer dan 750 miljoen euro. 'Voor België gaat het om tientallen bedrijven uit diverse sectoren. Denk bijvoorbeeld aan AB InBev of enkele bedrijven uit de farmasector. Of bedrijven achterpoortjes zullen vinden, valt nog af te wachten. Belangrijk is het signaal dat hiermee gegeven wordt. Deze maatregel alleen zal alle problemen niet oplossen, maar het is in ieder geval een mooie stap in de juiste richting', besluit Meesters.

De nieuwe regeling moet nog worden goedgekeurd door de regering. ■

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - Lezersbrieven lezers@visieredactie.be - Abonnementen www.beweging.net/abonnementvisie - Verantwoordelijke uitgever Liesbeth De Winter - Redactie Simon Bellens, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lies Van der Auwera, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellighen, Sim Geerts, Sofie Buysse, Martine Creve - Hoofdredactie An-Sofie Bessemans, Wim Troch - Vormgeving Gevaert Graphics - Druk Goldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC META, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Winkelen werd 20 procent duurder

2022 gaat de geschiedenisboeken in als een jaar van ongeziene inflatie. Niet alleen de gasprijzen rezen de pan uit, ook de voedselprijzen stegen fors. 'Het gaat om basisproducten. Daarop kan niemand eindeloos besparen.'

– Tekst **Simon Bellens** – Illustratie **Rutger Van Parys**

Nadat de stijgende gasprijzen meer dan een jaar lang de levensduurte alarmerend aanwakkerden, is het ergste nu misschien achter de rug. Het nieuwe jaar begon met het welgekomen nieuws dat de gasprijzen gedaald zijn tot op het niveau van voor de Russische inval in Oekraïne. Wellicht betekent dat een verlichting voor de energiefacturen. Maar de stormachtige prijsstijgingen van 2022 blijven we helaas nog wel even voelen.

Consumentenvereniging Test-Aankoop berekende dat boodschappen doen op het einde van 2022 19,7 procent duurder was dan aan het begin van het jaar. De prijs voor boter nam liefst 38 procent toe, jonge kaas werd 41 procent duurder. Groenten, vlees, schoonmaakmiddelen en dierenvoeding kosten een vijfde meer dan een jaar geleden, en voor spaghetti, diepvriesfrietten en keukenpapier ligt de inflatie zelfs boven de 50 procent.

Conflict aan de kassa

Kassamedewerker bij Albert Heijn in Maaseik Stefan Moonen ziet de gevolgen van die duurder winkelkar elke dag. 'Bij

Voor 70 of 80 euro krijg je vandaag je kar niet eens helemaal vol.

– KASSAMEDEWERKER STEFAN MOONEN

het afrekenen stel ik me vaak de vraag of ik niets misteld heb', zegt hij. 'Het is om van achterover te vallen.'

Zijn klanten staan er soms net zo verbouwereerd bij, en spreken Moonen regelmatig aan op de prijsstijgingen. 'Voor 70 of 80 euro krijg je vandaag je kar niet eens helemaal vol. Mensen kopen steeds meer op basis van kortingen, maar als er een misverstand is over een bonusprijs, leidt dat weleens tot conflicten. Ik doe mijn best om klanten zelf te wijzen op kortingsacties die ze misschien gemist hebben. Geldt voor een aankoop bijvoorbeeld 1+1-gratis, dan laat ik hen snel nog een tweede exemplaar halen.'

Buffer

De stijgende voedselprijzen lijken op het eerste gezicht het logische gevolg van hogere productiekosten, door onder andere de gestegen energiefactuur, maar volgens Steve Rosseel van ACV Voeding en Diensten spelen de grootste voedingsproducenten het hard.

'Er is een groot verschil tussen kleinere ondernemingen, zoals een warme bakker of lokale kruidenierszaak, en grote spelers', legt hij uit. 'Veel kleinere ondernemingen voelen de stijgende energieprijzen erg hard en kunnen die niet zomaar doorrekenen aan hun klanten. Maar de grootste producenten en verdelers hebben vaak nog langlopende

vaste energiecontracten. Bovendien indexeren veel lonen pas vanaf deze maand. Toch rekenden ze de prijsstijgingen al veel eerder door. Ondertussen anticiperen ze al opnieuw op stijgende kosten door verpakkingen kleiner te maken.' Zo bevat een pot Ben & Jerry's-ijs nog slechts 465 in plaats van 500 ml.

Voeren voedingsproducenten dan niet het verantwoordelijke beleid van een goede huisvader of -moeder, om een buffer aan te leggen voor wanneer het slechter gaat? 'De winstmarges per werknemer in de voedingsnijverheid zijn tussen 2019 en 2022 verdubbeld, en we zien die in de eerste plaats naar de aandeelhouders gaan', zegt Rosseel. 'Er wordt dus helemaal geen buffer aangelegd.'

'In een normaal jaar wordt in de sector ongeveer een miljard euro aan aandeelhouders uitgekeerd', weet Olivier Malay van de studiedienst van ACV Voeding en Diensten. 'Als bedrijven vandaag al reserves opbouwen, zal wat aan het einde van de rit overblijft ook vooral naar die aandeelhouders gaan.'

Verloren

Samen met econoom Anaïs Couronné becijferde Malay dat ongeveer de helft van de werknemers in de sector tot januari 2023 moest wachten op een loonindexering. 'Dat leidde voor hen tot een koopkrachtverlies van wel 1 800 euro', aldus Couronné. 'Maar zelfs na die indexering verwachten we voor de sector nog zo'n 400 miljoen euro overwinst.'

Dat maakt dat werknemers van supermarkten zoals Albert Heijn alsmaker vaker hun inkopen doen bij goedkopere alternatieven. Ook Stefan Moonen let erop dat hij enkel nog bonusproducten koopt: 'De lonen liggen al niet hoog in onze sector, en verschillende collega's hebben het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Maar als ik voorstel om voedsel zoals brood aan het einde van de dag met werknemers mee te geven die dat echt nodig hebben, vernietigt de directie dat nog liever.'

Koen Roosen van ACV Puls, die Albert Heijn opvolgt, ziet in de stijgende voedselprijzen iets dat werknemers en klanten zou moeten verbinden. De opgedreven prijzen snijden in de portefeuilles van klanten en in de koopkracht van het personeel: 'We weten dat de omzetstijging bij Albert Heijn voor een marge zorgt om de lonen te doen stijgen, maar die onderhandelingen lopen moeilijk. Ondanks de winsten wordt het een gevecht om iets van de consumptiecheque van 750 euro te kunnen krijgen.' ■

Het is weer begonnen! En dan bedoel ik niet alleen het nieuwe jaar, waarin ik u trouwens het beste toewens. Ik wil het hebben over de oerkreten naar 'structurele hervormingen'. Ze struikelen over elkaar, de opiniemakers, internationale instellingen, rechtse politici en werkgeversorganisaties die 'het licht' hebben gezien. Opnieuw. Meer van hetzelfde.

– Tekst **Marc Leemans**, Voorzitter ACV

Misvormingen

De pensioenen moeten nog maar eens hervormd worden, want het is al van vorige zomer geleden. De index moet op de schop, net nu zelfs Unizo beseft dat de indexering waarschijnlijk hun koopjesperiode heeft gered. De werkloosheidsuitkeringen moeten ingeperkt worden, terwijl de werkloosheidscijfers historisch laag zijn. En nog wat extra flexibiliteit, in de vorm van goedkope en makkelijk inzetbare overuren bijvoorbeeld, dat is ook nooit te versmaden.

De goede verstaander heeft het al door: het zijn niet bepaald hervormingen waar werknemers beter van worden. Integendeel, inleveren op welvaart en welzijn wordt uw deel in deze politieke agenda. Natuurlijk probeert men het te verpakken. 'We doen het voor onze kinderen.' Want die zullen beter af zijn met minder koopkracht, met een slechter pensioen, met een lagere uitkering als ze hun werk verliezen, met een burn-out als ze knappen onder de oplopende werkdruk. Vergeef me het sarcasme, maar deze hervormingen lopen onherroepelijk uit in misvormingen.

Natuurlijk is er nood aan hervormingen. Fiscaal in de eerste plaats. Belastingen zijn ons aller bijdrage aan een leefbare samenleving, aan kwaliteitsvolle openbare diensten en aan onze sociale zekerheid. We klagen allemaal wel eens over het openbaar vervoer, over het tekort aan plaatsen in de kinderopvang, over wachttijden in de zorg, over slechte wegen, maar als we geen belasting betalen, kunnen er ook geen extra middelen gaan naar die dingen.

Alleen draagt niet iedereen bij naar vermogen. Arbeid wordt zeer zwaar belast. Bij lagere lonen blijft van een loonsverhoging weinig over. Kapitaal, meerwaarden, huurinkomsten worden fiscaal met veel meer ontzag gepamperd. We moeten de belastingdruk dus beter spreiden. Door de tengerste schouders meer te ontzien. En door een faire bijdrage te vragen van wie nu te weinig bijdraagt. Dat zou pas een structurele hervorming zijn! En hopelijk lukt het minister van Financiën Van Peteghem (CD&V) met zijn belastinghervorming. De voortekenen voorspellen echter weinig goeds. De grote roepers naar 'structurele hervormingen' staan nu al op hun achterste poten. Blijkbaar mogen hervormingen hun selecte clubje geen cent kosten, ze presenteren de rekening liever aan de brede bevolking. Ik vraag me af of ze beseffen dat meer rechtvaardigheid zorgt voor meer begrip in de samenleving en voor minder politieke extremen? Of liggen ze daar niet wakker van? ■

1.

TIJDSCHRIFT

Kutnummer

Het zesde nummer van Wonderkamer, het tijdschrift voor wetenschapsgeschiedenis voor een breed publiek, is geheel en al gewijd aan het vrouwelijk geslachtsorgaan. Over mannen tijdens de bevalling, de eendenbek bij de gynaecoloog en vulva's in de kunst.

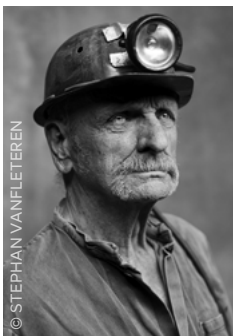
~ www.gewina.nl/wonderkamer

2.

EXPO

Kompelkoppen

Naar aanleiding van 30 jaar mijnsluiting bracht de bekende Belgische fotograaf Stephan Vanfleteren meer dan 75 koolputters in beeld die gewerkt hebben in de Limburgse steenkoolindustrie. Als bezoeker dwaal je tussen de indrukwekkende machines van de compressorzaal. Naast de portretten is er ook een docu met getuigenissen van de mijnwerkers.

~ Nog tot 22 januari in de ZLDR Luchtfabriek in Heusden-Zolder

Breintrein

6	3				
5		1		4	
	9	2			5
		5	4	1	3
	7	8	6		5
	2	8		3	
		9	6		8
				9	7
			8		4

NIEUW IN 2023

Wat veranderde er op 1 januari?

- Van zo'n 800 000 werknemers van diverse paritaire comités werden op 1 januari eindelijk de **lonen geïndexeerd**. Daarnaast werden ook de belastingschalen mee-geïndexeerd.
- Wie vader of meeouder wordt, krijgt **20 dagen geboorteverlof** in plaats van 15.
- Wie pleegouder of adoptieouder wordt, krijgt voortaan drie extra weken verlof bovenop het bestaande maximum van zes weken. Koppels kiezen onderling hoe ze de extra weken verdelen.
- Alleen voltijdse werknemers kunnen nog **tijdskrediet** met motief opnemen. De maximumleeftijd voor tijdskrediet voor zorg voor een kind wordt vijf jaar. Je kunt nog maar 48 in plaats van 51 maanden opnemen.
- Het nieuwe **zorgverlof** geeft de werknemer het recht om maximaal vijf al dan niet opeenvolgende dagen per kalenderjaar afwezig te zijn om een gezinslid of familielid te ondersteunen of zorg te geven wegens een ernstige medische reden.
- Voortaan heeft elke voltijdse werknemer recht op **vier opleidingsdagen** per jaar. Vanaf 2024 wordt het aantal dagen opgetrokken tot vijf.
- **Arbeidsongeschikte werknemers** ontvangen een uitkering gelijk aan 60 procent van het brutoloon (begrensd tot 102,42 euro bruto maximaal per dag). Voortaan geldt

vanaf de derde maand één minimumbedrag (58,21 euro bruto per dag), ongeacht gezinslast. Vanaf de vierde maand wordt het minimumbedrag voor mensen met gezinslast hoger. Afhankelijk van of je voldoende werkdagen of gelijkgestelde dagen kunt voorleggen, bedraagt het 73,10 dan wel 63,11 euro bruto.

- Net als werknemers kunnen **zelfstandigen** die arbeidsongeschikt worden vanaf 1 januari een beroep doen op het terug-naar-werktraject.
- Een zelfstandige kan voortaan aangepast werk hervatten nog voor de adviserend arts hierover heeft beslist. Opgelet: de zelfstandige moet wel toelating vragen aan de adviserend arts uiterlijk de dag voor de eerste werkdag.
- De begeleidende maatregelen van de **coronawerkloosheid**, de speciale variant van de tijdelijke werkloosheid, stopten definitief op 31 december. Vanaf 1 januari moet elke tijdelijk werkloze dus weer in het bezit zijn van een controlekaart. Daarnaast is ook de versoepeling van inkomsten uit andere bronnen en bijkomstige activiteiten verdwenen. Gepensioneerden die naast hun pensioen werken, maken geen aanspraak meer op tijdelijke werkloosheid.

~ Meer info en een volledig overzicht op www.visie.net

ONTSLAG

Maximaal 13 weken opzeg voor wie ontslag neemt

Door een onzorgvuldigheid in de wet kan de opzegtermijn van arbeiders hoger oplopen dan voor hun collega-bedienden. Werkgeversorganisaties en vakbonden adviseren nu in de Nationale Arbeidsraad (NAR) om dat recht te zetten. Hierdoor zullen alle werknemers, arbeiders en bedienden, ongeacht de datum van indiensttreding nog maximaal dertien weken moeten presteren wanneer ze zelf ontslag nemen.

De nieuwe regeling moet nog goedgekeurd worden, maar Piet Van den Bergh, expert arbeidsrecht bij het ACV, verwacht geen grote obstakels. 'Dit toont ook nog eens aan dat overleg tussen de sociale partners zijn vruchten kan afwerpen. Het gaat hier dan slechts om een technische aanpassing in de wetgeving, maar het is ook weer een belangrijke stap in het gelijkstellen van beide statuten.' ■

Ik lijk wel het boegbeeld geworden van mentaal welzijn bij jongeren. Schrijnend hoe weinig middelen er zijn om te helpen of zelfs maar hulp te vragen.

~ JULIE DE DONDER
IN DAG ALLEMAAL

TikTokster Julie De Donder, dochter van Walter 'Plop' De Donder, kreeg veel reacties op haar filmpje over hoe ze anorexia overwon.

HET CIJFER

64,9%

van de Vlamingen vindt het belangrijk dat er een verbod op alcoholverkoop in tankstations komt en 77,5 procent vindt dat de minimumleeftijd voor alcohol van 16 naar 18 jaar mag opgetrokken worden. Dat blijkt uit de preventiebarometer van Sciensano. Er is kortom een draagvlak voor twee potentiële beleidsmaatregelen rond alcohol, besluit de onderzoekinstelling.

HONGER NAAR NIEUWS?

HET BESTE UIT VISIE IN JE MAILBOX

ABONNEER JE SNEL OP WWW.VISIE.NET/NIJWSBRIEF

hoortestdagen van 1 t.e.m. 28 februari

Dankzij het gepersoniseerd advies van onze audiologen weet je meteen hoe het met je gehoor is gesteld.

gratis hoortest op afspraak

laat je gehoor testen

Versta je de mensen om je heen niet meer zo goed, en moet je de tv of radio vaak luider zetten? Laat dan zeker je gehoor testen door een professionele audioloog. Wij meten je gehoor tijdens een gratis hoortest en adviseren je daarna vrijblijvend over de juiste hooroplossing op maat.

Maak je afspraak via 03 205 69 20 of via www.goed.be/hoortestdagen.

samen met www.goed.be

goed
thuiszorgwinkel
hoorcentrum
apotheek

'Tussen dementie en detentie is er maar één letter verschil'

Teun Toebes is een man met een missie. Amper 23 is hij, maar met tweeënhalf jaar op de teller als bewoner in een woonzorgcentrum tussen personen met dementie, weet je dat het hem menens is. CM-voorzitter Luc Van Gorp kan zich wel vinden in het eigenzinnige pad dat de jonge Nederlander bewandelt en bezoekt hem in zijn nieuwe stek, een verpleeghuis in Amstelveen. Wanneer Teun de code intoetst om op de gesloten afdeling te komen, waar hij woont, vertrouwt hij Van Gorp toe: 'Onlangs was de minister op bezoek en die verzekerde me dat dit de laatste keer is dat we die code samen intoetsen. De gesloten afdeling is binnenkort verleden tijd.'

→ Tekst Lies Van der Auwera → Foto's Maarten De Bouw

In Toebes' kamer, een voormalig kantoor van zorgverlening op de gesloten afdeling waaraan hij een subtiele seventies-twist heeft gegeven, zetten beide mannen hun pleidooi verder. 'Dit is geen onbelangrijk gesprek', benadrukt CM-voorzitter Van Gorp, nog voor hij goed en wel neerzit.

TOEBES → 'Het feit dat zoveel mensen achter een viercijferige code leven, vertelt alles over hoe we als samenleving kijken naar mensen met dementie. Wie de diagnose krijgt, heeft geen toegang meer tot de code van de vrijheid. Ik kan naar buiten gaan wanneer ik wil. Maar mijn medebewoners niet. Die zitten hier letterlijk opgesloten. Is dat hoe jij zelf later behandeld wilt worden?'

De vraag zet het debat meteen op scherp, want een op de vijf mensen krijgt later dementie. Een schrikbarend hoog cijfer.

VAN GORP → 'Ik lig wakker van wat Teun aanklaart. Wat hij doet, symboliseert perfect wat ik zelf probeer te verwoorden. Hoe zet je verandering in gang? Door tegendraads te zijn. Door simpelweg te zeggen 'ik ga er gewoon bijwonen', maak je de oplossing heel eenvoudig. Net dat kan heel bedreigend zijn. Hoe ga je met dementie om? Die vraag triggert me heel sterk. En de oplossing draait volgens mij niet om geld, maar om een andere visie in de zorg. In de praktijk zien we: tussen detentie en dementie is maar één letter verschil. Het lijkt alsof we beide groepen op eenzelfde manier behandelen, met één groot verschil: gevangenen worden ten

minste nog dagelijks een uur gelucht voor 'de wandeling.'

TOEBES → 'Mijn huisgenoten hebben wettelijk gezien niets meer te zeggen over hun eigen leven. Hoe kun je je hier dan thuis voelen? De kern van het probleem is dat ons mensbeeld moet veranderen. Mensen met dementie blijven mens, net zoals jij en ik. Het feit dat er zoveel media-aandacht gaat naar zo'n eenvoudige boodschap van een jongen die tussen oudere mensen woont, dat is toch absurd? Wij maken mensen met dementie tot 'de ander'. Maar als je hen echt als medemens ziet, dan zeg je niet tegen Muriëlle uit de Antillen: 'Je mag niet naar buiten want het hitteprotocol is ingegaan.' Dan denk je niet: 'We geven deze huisgemaakte cake van je dochter niet, want die is niet binnen onze keuken bereid.' Mijn huisgenoten worden monddood gemaakt vanuit een systeem dat focust op controle en veiligheid. Maar vergis je niet, ik voel heel veel rebellie bij hen.'

Wat is het verschil tussen jou en een andere bewoner op een gesloten afdeling?

TOEBES → 'Het grootste verschil is dat mijn huisgenoten geen onderdeel meer zijn van de samenleving. Ik heb de code, dus ik beschik over het privilege om de wereld in te stappen. En tegelijk merk ik ook de impact van het instituut 'verpleeghuis' op mijn leven. Mijn eigen broertje is pas enkele weken geleden voor het eerst op bezoek gekomen. Mijn vrienden komen hier nooit. De drempel is zo hoog.'

BIO

TEUN TOEBES (23)

volgde een opleiding verpleegkunde en studeert momenteel zorgethiek. Hij schreef de bestseller *VerpleegThuis* over zijn ervaringen als bewoner in een woonzorgcentrum tussen mensen met dementie. Hij brengt het verhaal ook in theaters en werkt aan een documentaire.

LUC VAN GORP (56)

is voorzitter van CM Gezondheidsfonds en studeerde verpleegkunde.

>> VAN GORP – ‘De kernvraag is: wat is de plek van zorg in onze samenleving? En waar is de plaats van mensen met dementie in onze samenleving? Dat is een heel essentiële vraag die we onszelf moeten blijven stellen. CM stelt levenskwaliteit centraal, ook in de zorg, maar vandaag ligt de focus nog steeds op ziekte en op de behandeling van die ziekte. Wij willen vertrekken vanuit de kracht en niet vanuit de klacht van mensen. Maar de praktijk werkt vandaag omgekeerd. Dat willen we radicaal veranderen. En dat doe je niet door meer geld of middelen te investeren, wel door te vertrekken vanuit een andere visie op mens-zijn. Een tijd geleden stelde ik voor aan de minister van Welzijn om een ‘respectcongres’ te organiseren met bijvoorbeeld honderd zorgverleners, mensen vanop de vloer. Luister aandachtig naar wat die mensen op het terrein ons te zeggen hebben. Dan pas komt echt zorg en betrokkenheid naar boven. Dan hoor je dat er een grote vraag is naar betere omkadering in relatie tot wonen, vanuit een visie met veel meer menselijkheid. Want dat is waarom mensen in de zorg stappen.’

Een jongen van 23 die de boel komt observeren: hoe welkom bent jij hier?

TOEBES – ‘De afgelopen tweeënhal-

jaar heb ik heel warme contacten gehad, met zowel bewoners als zorgverleners. Maar ik ben ook op veel weerstand gebotst. Eigenlijk doe ik niet meer dan continu de waarom-vraag stellen. Waarom doen we de dingen zo? Mijn aanwezigheid kan soms bedreigend aanvoelen. Ik ben geen verandermanager op deze afdeling, wel bewoner. En die rol wil ik strikt bewaken. Mijn boodschap is bedoeld voor de buitenwereld. Ik richt mijn pijlen op de hardheid van het systeem, nooit op zorgverleners die erin werken.’

VAN GORP – ‘Ik ben zelf ook opgeleid als verpleger en draai nog af en toe een week mee in een woonzorgcentrum. Wat gebeurt er op het moment dat je in een kamer binnenkomt? Je gaat in relatie, je maakt connectie. Maar tijdens de opleiding kwam dat element niet specifiek aan bod, de focus lag vooral op de techniek, de doe-modus. Maar alles vertrekt toch vanuit het opbouwen van een menselijke relatie? Dat is het eerste waar ik naar op zoek ga wanneer ik een kamer van een bewoner of patiënt binnenkom.’

TOEBES – ‘In de opleiding leer je eerst hoe je iemand moet wassen of eten geven. Laat dat eens varen als eerste

leerdoel en zet jezelf de eerste week in de huiskamer, kijk om je heen, luister naar de bewoners. Wat gaat je dan opvallen? Het leven van maaltijd naar maaltijd, tikkende sleutelbossen, telefoons die overgaan ... allemaal karakteristieken die van die plek een instituut en geen thuis maken. Een plek waar je moet en niet wilt zijn. Als je ervoor zorgt dat dit als een thuis aanvoelt, is de helft van het probleem al opgelost. Sinds ik hier woon in het verpleeghuis heb ik pas echt leren luisteren. Naar behoeften van bewoners. Maar evengoed geldt dat voor noodkreten van zorgverleners, horen we die wel? Het gevaarlijkste wat kan gebeuren, is dat mensen hun noodkreet niet meer slaken omdat ze het gevoel hebben toch niet gehoord te worden. Dan blokkeer je elke weg naar verandering.’

‘Toegegeven: ik vind het steeds moeilijker om te wonen in een systeem dat ik zo graag wil veranderen, mijn ongeduld neemt toe. Als ik 's ochtends wakker word, is het eerste dat ik zie nog steeds systeemplafond (kantoorplafond, red.). Tegelijk voel ik dat er een maatschappelijke discussie op gang komt. Maar de praktijk verandert zo ontzettend langzaam. Als er één ding is dat mijn huisgenoten niet hebben, is het tijd. Op die tweeënhal jaar ben ik tientallen vrienden verloren. Gemiddeld acht maanden verblijven mensen in een verpleeghuis, als laatste halte in hun leven. Die tijdspanne is zo meetbaar en dat maakt me met de dag ongeduldiger. Maar ook hoopvol, want ik weet dat een betere toekomst mogelijk is.’

Vlak voor we vertrekken, sluit Toebes af met een veelzeggend gebaar. Hij stopt ons nog een versnapering en drankje toe. ‘Voor de lange reis terug naar huis.’ ■

EERDER WAAR

Wie minder dan 12 000 kilometer per jaar rijdt, kiest beter voor autodelen

Wanneer je minder dan 12 000 kilometer per jaar aflegt, kun je afhankelijk van je gebruiksgedrag heel wat geld besparen met autodelen. Maar niet in elke situatie is het gebruik van een deelwagen voordeliger.

Vaak wordt aangenomen dat wie tot maximaal 12 000 kilometer per jaar rijdt, beter af is met een deelwagen dan met een eigen auto. De gemiddelde personenwagen in België legde in 2021 ongeveer 15 000 kilometer af. Je zou dus kunnen stellen dat de meeste Belgen beter hun auto van de hand doen. ‘Maar eigenlijk is er geen eenduidig antwoord omdat je met heel wat factoren rekening moet houden’, licht Jeffrey Matthijs, directeur van netwerkorganisatie Autodelen.net, toe. ‘Je kunt wel zeggen dat je in zo’n 90 procent van de gevallen goedkoper af bent wanneer je minder dan 12 000 kilometer per jaar aflegt. Het aantal kilometer is echter niet de belangrijkste parameter. Wie de auto dagelijks nodig heeft, bijvoorbeeld om naar het werk te rijden, heeft er financieel weinig baat bij om

een deelwagen te gebruiken. Maar veel hangt uiteraard ook af van het deelsysteem dat je kiest.’

Er zijn zo’n vijftien aanbieders in Vlaanderen actief. Zo zijn er deelsystemen met een vaste standplaats, zoals Cambio, waarbij je een wagen steeds oppikt en achterlaat op dezelfde plek. Daarnaast heb je ook de zogenaamde *free floating* spelers zoals Poppy, waarbij je een bedrag per minuut betaalt en je de auto kunt achterlaten waar je wilt, zelfs in een andere stad. ‘Bij die commerciële spelers moet je de kosten-batengrens op zo’n tien- tot twaalfduizend kilometer trekken. Het goedkoopste systeem is echter vaak de particuliere vorm van autodelen, waarbij particulieren hun eigen auto beschikbaar kunnen stellen. In dat geval loont autodelen ook wanneer je wat meer rijdt per jaar.’

Bovendien zijn er nog andere obstakels die autodelen bemoeilijken, voegt Matthijs toe. ‘Heel wat mensen wonen in afgelegen gebieden met een ondermaats openbaar vervoersaanbod. Een goed werkend openbaar vervoer is de ruggengraat van een duurzaam mobiliteitssysteem, maar daar knelt het schoentje op dit moment. Pas wanneer dat wordt aangepakt, kan autodelen ook in de landelijkere gebieden een evenwaardig alternatief worden voor de privéwagen. Toch zien we in de prognoses een stijging van 25 tot 30 procent van het aantal gebruikers. Dat is alvast een bemoedigend signaal.’ ■

~ Om de berekening te maken voor jouw eigen situatie, kun je terecht op www.savewithcarsharing.be

Michèle Morel, CM-Studiedienst

Hoe word ik (zeker) orgaandonor?

Orgaandonatie kan levens redden. In België bepaalt de wet dan ook al sinds 1986 dat iedereen orgaandonor is, tenzij je daartegen uitdrukkelijk verzet aantekent. Maar ook als je na overlijden wel orgaan-, cel- of weefseldonor wil zijn, is het een goed idee om dat op voorhand kenbaar te maken.

‘In de praktijk praten artsen met de nabestaanden over de wil van de overledene’, zegt Michèle Morel van de CM-studiedienst. ‘Daarom is het zinvol om dat gesprek zelf al te voeren met vrienden of familie.’ Een officiële ‘verklaring donatie menselijk lichaamsmateriaal’ – die je kunt registreren bij je huisarts, het gemeentebestuur of op www.mijngezondheid.be – sluit alle twijfel uit.

‘Met zo’n geregistreerde verklaring is het voor zorgverleners gemakkelijker om je wens uit te voeren. Soms onderschatten we hoe gevoelig het ligt bij de nabestaanden wanneer organen van hun geliefden worden weggehaald. Tenzij je zeer duidelijk bent geweest bij leven en welzijn, zullen ze al snel geneigd zijn om orgaandonatie tegen te houden. Stel je dus niet zomaar tevreden met de wettelijke regeling, maar maak je keuze goed kenbaar met een gesprek of geregistreerde verklaring.’ ■

'Zodra een politicus advies wil bijsturen, gaat het te ver'

Met hun gevoel voor statigheid noemen de Engelsen een ambtenaar al eeuwenlang een *civil servant*, een burgerlijke dienaar. Maar wie dient die ambtenaar eigenlijk in Vlaanderen anno 2023? Het volk, of onder druk van het 'primaat van de politiek' toch eerder de carrière van de politicus?

→ Tekst Nils De Neubourg

Toen ik in het Sovjettijdperk door het Oostblok reisde, verbaasde het me als jonge socioloog hoe vrijwel iedereen er strak in de pas liep, alleen jaknikte en verder zweeg', vertelt mobiliteitsexpert Kris Peeters. 'Een dissonante stem was er bijna niet te horen. Maar met dezelfde verbazing zag ik de voorbije jaren hoe snel ambtenaren oppikken met welke adviezen of formuleringen ze problemen krijgen en hoe snel ze zich daaraan aanpassen.' Zelfcensuur om jezelf en je baan te beschermen tegen politieke almacht? 'Zo kun je het inderdaad noemen.'

Het vertrek van Peeters als Antwerps ambtenaar deed eind 2021 nog een stofwolkje opwaaien. Per slot van rekening keek hij terug op twintig jaar dienst, nadat hij al in de jaren 90 de allereerste fietsambtenaar van de stad werd. De twee jonge zusjes die in augustus 2021 het leven lieten onder de wielen van een vrachtwagen in de Antwerpse binnenstad waren zeggende de aanleiding voor zijn vertrek. 'Noem het eerder de druppel die de emmer deed overlopen', zegt hij nu. 'De beslissing om op te stappen had ik al maanden eerder genomen.'

Over de schouders

In een afscheidinterview in De Standaard fileerde Peeters de omgang tussen het stadsbestuur en zijn administratie. De titel van dat interview: 'In Antwerpen worden mobiliteitsambtenaren monddood gemaakt'. De teneur is duidelijk. De politiek kijkt steeds vaker mee over de schouder van de onafhankelijke ambtenaar, in sommige dossiers neemt ze zelfs de pen over. 'Wanneer het goed afloopt, steekt de politicus de pluimen op de

eigen hoed. Als het fout loopt, krijgt de administratie de schuld.'

Een bevraging van ACV Openbare Diensten onder personeel van lokale besturen toont dat Peeters' klacht geen alleenstaand geval is. Meer dan een op de vier ambtenaren geeft daarin aan dat ongeoorloofde politieke inmenging geregeld voorkomt. 'Harde cijfers over politieke inmenging en druk op administraties zijn er niet', zegt Steven Van de Walle, expert overheidsmanagement aan de KU Leuven. 'Maar ook naar mijn aanvoelen nam de ongeoorloofde bemoeienis de laatste tien jaar opmerkelijk toe. Dat is een ommekeer van de situatie in de beginjaren 2000. Toen waren er net initiatieven om de politieke invloed te beperken, zeker op Vlaams niveau.'

Duidelijke regels over politieke inmenging zijn er niet echt, geeft Van de Walle ook aan. 'Er is geen scherpe grens voor welke taken precies tot de politiek behoren en welke tot de onafhankelijke administratie. Hoe de dagelijkse samenwerking loopt, is vooral een politieke gewoonte.'

Voor de individuele ambtenaar is het moeilijk om te weerstaan aan politieke druk.

→ EXPERT OVERHEIDSMANAGEMENT STEVEN VAN DE WALLE

Vakkundig personeel

Overheidspersoneel moet expertise hebben om beleid goed uit te voeren, duidt Van de Walle het belang van een vakkundige administratie. 'Die expertise is in ons land aanwezig, maar om de kwaliteit te garanderen moeten de ambtenaren beschermd worden tegen politieke willekeur. Het is cruciaal dat ze een vrije mening kunnen hebben over het beleid, zeker intern. Daarnaast moeten ze ook een politicus kunnen wijzen op de regels en wetten. Maar om dat te realiseren moet de professionalisering wat betreft onze administratie nog een versnelling hoger schakelen, vooral op lokaal niveau.'

Peeters beschouwt een sterke administratie zelfs als een meerwaarde voor een verstandig politicus. 'Een kritische administratie werpt van tevoren alle mogelijke tegenargumenten voor toekomstige plannen op. Ze bereidt je voor op mogelijke kritiek.' Daarbij blikt hij ook terug op zijn eigen schepenambt gedurende zes jaar in Herentals. 'Ik geef toe dat ook ik als schepen niet altijd opgezet was met adviezen van de administratie, laat staan dat ik ze altijd volgde. Met een ongunstig advies naar het schepencollege trekken is niet fijn, maar wel transparant en eerlijk.'

Daarover lijkt iedereen het eens te zijn: een politicus mag steeds een eigen koers varen. 'Tegen een advies ingaan is het recht van iedere verkozene', verzekert Van de Walle. 'Een politicus is vrij om het beleid te voeren dat hij of zij wil,

Sinds eind 2022 loopt in het Oost-Vlaamse Haaltert een onderzoek naar mogelijk machtsmisbruik en belangenvermenging door burgemeester Veerle Baeyens (N-VA). Zij zou getracht hebben een hoofdinspecteur over te plaatsen of te laten ontslaan voor het uitschrijven van parkeerboetes tijdens het N-VA-eetfeestijn.

zolang de wetten maar nageleefd worden.'

Troebele praktijk

Het lijkt zo wel helder: de ambtenaar adviseert, de politicus beslist. In de praktijk blijkt die scheidingslijn vaak troebel. Van de Walle: 'Voor de individuele ambtenaar is het moeilijk om te weerstaan aan politieke druk.' Ooit wordt die druk te veel, ook voor Peeters. Ondertussen lijkt de situatie niet te zijn veranderd, getuigen andere bronnen bij het Antwerps stadspersoneel. 'Sommige schepenen verwijten de administratie niet voldoende volgzzaam of loyaal te zijn aan het beleid, terwijl we gewoon vanuit onze opleiding, ervaring en expertise werken. Objectieve gegevens dus', vertelt een anonieme bron. 'Wanneer ons advies afwijkt van wat de politiek wil, volgt dikwijls een terechtwijzing. De adviezen

die daarop volgen zijn minder scherp, louter om onszelf te beschermen. Die tendens is al jaren bezig.'

Over zo'n beïnvloeding is Van de Walle duidelijk: 'Zodra een politicus adviezen van ambtenaren wil bijsturen, gaat het naar mijn aanvoelen te ver. Laat zo'n advies gewoon zijn wat het is, en leg duidelijk uit waarom je er als politicus voor kiest om ertegenin te gaan. Daarover moet je open durven zijn.'

Dat is precies het onzichtbare gevaar waar ook Peeters voor waarschuwt: 'Uiteindelijk moet een ambtenaar mag zeggen en schrijven, maar gaat die laatste dat al automatisch doen. Dat is de weg van de minste weerstand. Zeker in zwakkere posities met bijvoorbeeld een contractueel statuut in plaats van een vaste benoeming of in een proefperiode, zijn mensen daar vatbaar voor.' ■

Twee nieuwe nationale parken

Vlakbij de Tombeau du Géant of het Graf van de Reus nabij Bouillon, een van de meest gefotografeerde plekkjes in Wallonië, omgeeft de rivier als een hoefijzer het geklasseerde dorpje Frahan. Samen met het gebied tussen de Samber en de Maas is de Semoisvallei vorige maand uitgeroepen tot nationaal park. Een opsteker voor de bescherming van het natuurlijke erfgoed, en een erkenning van de toeristische waarde van de streek, waar ook de otter en de lynx weer thuis zijn. Daarmee telt ons land nu drie nationale parken, nadat in 2006 al het Limburgse Nationaal Park Hoge Kempen erkend werd. ■

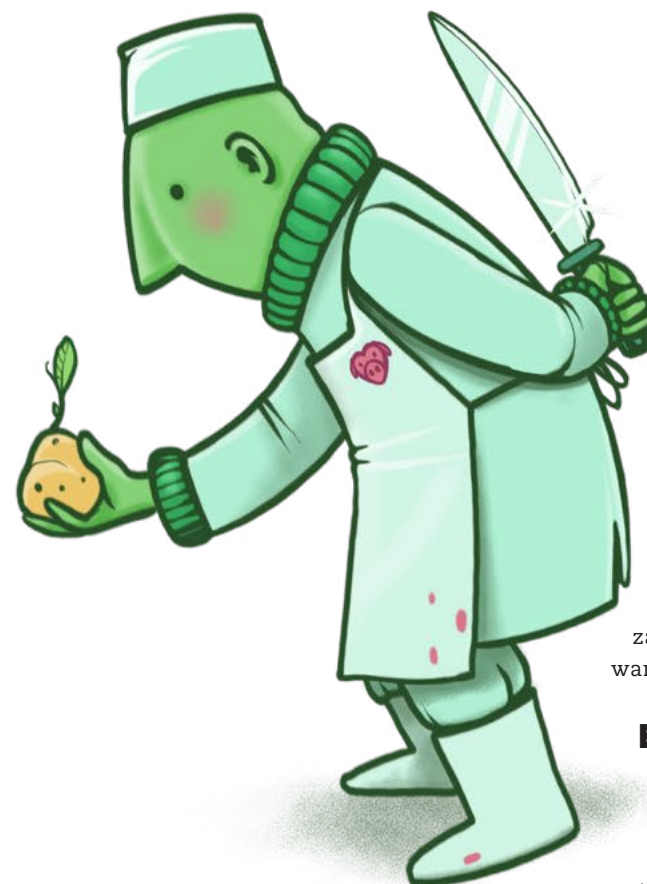
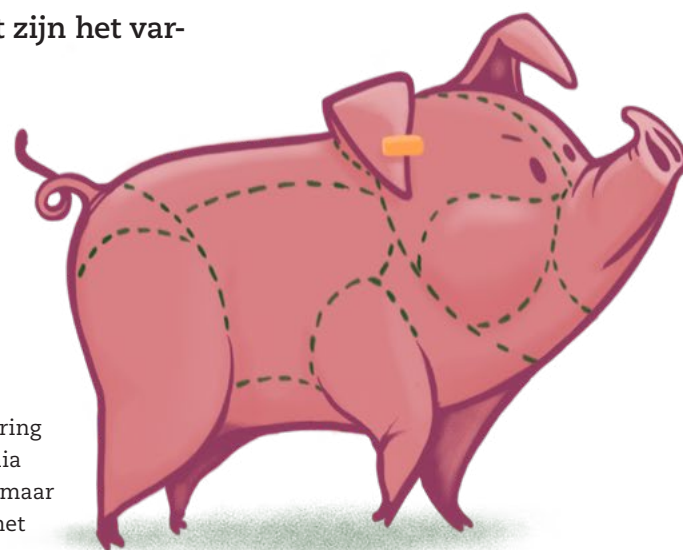
~ Foto Claude Rolin

'Een varken dat echt niet vooruit wil, zal dat ook niet doen wanneer je erop slaat'

Netjes verpakt en in de klinische koeltoog van de supermarkt zijn het varkenshaasje, de kotelet en het spek hun dierlijkheid verloren. Maar uit het zicht van de consument was het vlees kort daarvoor nog een levend wezen, tot het bij de slachter arriveerde. 'Mensen weten niet hoe hard wij moeten werken. Noem ons gerust een eerstelijnszorg, want wij zorgen ervoor dat mensen eten hebben.'

→ Tekst Nils De Neubourg → Illustratie Peter Goes

en dus niet de beulen zoals er soms over ons gedacht wordt. Rustige karakters hebben in stressvolle situaties nog het nodige geduld om met de dieren om te gaan. Want een varken dat echt niet vooruit wil, zal dat ook niet doen wanneer je erop slaat.'

Eerstelijnszorg

'De meeste mensen die vlees kopen, weten niet hoe hard wij ervoor hebben

moeten werken. Eigenlijk zijn we een eerstelijnszorg, want dankzij ons kunnen mensen eten. Dat maakt mij ook wel trots.' Maar wat met mensen die bewust vlees links laten liggen? 'Ik heb respect voor ieders keuze, maar ik zal zelf nooit een stukje vlees aan mij voorbij laten gaan.'

'De boeren en beesten zijn er nu eenmaal. Mochten wij stoppen met slachten en vlees eten, verliezen die boeren hun inkomen. Daarnaast is een varken ook gewoon gemaakt om er iets mee te doen, zijnde slachten en consumeren. Anders zouden ze nooit op die schaal gekweekt worden.' En het beste stukje aan het varken, volgens Maarten? 'De wangetjes, gerookt en in een saus van bruin bier.' ■

*Maarten is een schuilnaam

Ik was tien en stond mee aan de slachtband tussen de karkassen. Vandaag is dat ondenkbaar, al moest ik mij ook twintig jaar geleden nog verstoppen wanneer er controle was.' Maarten* lacht smakelijk als hij terugdenkt aan hoe zijn vader hem al op jonge leeftijd meenam naar het slachthuis. 'Met andere leeftijdsgenoten draaiden we mee tussen de volwassenen: koeien drijven, schieten, kelen, ophangen.' De bloedige realiteit van de West-Vlaamse kindertijd.

'Vandaag nemen boeren hun kinderen niet meer mee. Dat kan ook niet, want wie bij ons werkt moet tegenwoordig een opleiding over dierenwelzijn volgen. Die aandacht voor het wel en wee van de

dieren is de grootste verandering in die jaren. Activisten als Gaia zijn voor mij een brug te ver, maar ik ga helemaal akkoord met het belang van dierenwelzijn. Al blijft de slacht natuurlijk wel de slacht: die is bloedig, ziet er gewelddadig uit en kun je niet mooier maken. Hoe diervriendelijk ook, voor een leek zal het altijd een brute bedoening blijven.'

'Op de slachtvloer is het een mengeling van verschillende nationaliteiten en afkomsten: Bulgaren, Roemenen, Noord-Afrikanen en uit zuidelijkere landen ... Zij hebben niet allemaal dezelfde kijk op dieren en hoe ermee om te gaan. Om die reden is het ook goed dat we leren over dierenwelzijn.'

'Tegelijkertijd leer ik zo ook andere culturen beter kennen. Dat maakt het werk geestiger. Van de ongeveer honderd collega's in mijn team spreken er maar zes thuis Nederlands.'

'Het is hard en vuil werk, door het bloed en de mest. Vroeger had je nog onze landbouwerszonen die dat gewoon waren en het werk van slachter zagen zitten. Die zijn er tegenwoordig veel

minder, en weinig andere mensen willen dit soort werk nog doen.'

Vleesfabriek

'We slachten tot 700 varkens per uur, en tot 30 000 varkens per week. Tussen het moment dat het varken in de stal vertrekt en geslacht in de koelruimte arriveert, zit 35 minuten. Na een nacht kan het vlees naar de snijzaal.' Het hele proces van kelen tot het versnijden van de kotelet of het spek hoort er voor Maarten vandaag niet meer bij. Daarvoor is de slacht een te geoliede machine geworden, met iedere afdeling haar eigen specialisatie. Een moderne vleesfabriek. 'Er werken tegenwoordig zelfs robots in ons slachthuis. Met lasers scannen ze de varkens en zo kunnen ze helemaal zelfstandig de dieren opensnijden en het karkas in tweeën delen. Dat maakt ons werk al iets lichter, al zal het op termijn wel deels onze job kunnen overnemen.'

Wanneer nieuwe collega's voor een eerste keer de darmen moeten verwijderen, is het vlees vaak al meteen gemarineerd. Maar dat is niet de marinade die je wil.

→ SLACHTER MAARTEN

BEVRAGING

Hoe ziet jouw vrijwilligerslokaal eruit?

Bijna de helft van de volwassenen in Vlaanderen is actief lid van een vereniging. Die verenigingen hebben ruimte nodig voor hun activiteiten, vergaderingen, of de opslag van materiaal. In aanloop naar de Week van de Vrijwilliger wil beweging.net via een enquête beleidsaanbevelingen verzamelen en inspireren met goede voorbeelden. Ben je tevreden met de beschikbare ruimtes in jouw gemeente? Heeft jouw vereniging een betaalbare plek om samen te komen en hoe loopt het beheer? Hoe ziet jouw droomlokaal eruit? Je kunt het laten weten in de online bevraging. ■

~ www.beweging.net/geefonsruimte

EERLIJKER SYSTEEM

Boekingen Kazouvakanties van start

Vanaf zaterdag 14 januari kunnen ouders hun kinderen inschrijven voor de vakanties van Kazou, de jeugd-dienst van CM. Omdat Kazou zoveel mogelijk kinderen een eerlijke kans wil bieden om zich in te schrijven, is het boekingssysteem dit jaar gewijzigd. Voortaan kun je een digitale wachtrijlink op voorhand aanvragen. Je kunt daarmee maar één keer 'aanschuiven' om je kind in te schrijven. Groepsboekingen blijven wel mogelijk, wie wil kan dus zijn kind samen met vijf vriendjes inschrijven. ■

~ www.kazou.be

VACATURES

Het ACV zoekt

- Digitale marketeer - Schaarbeek
- Stafmedewerker communicatie - Schaarbeek
- Klachtenbehandelaar - Roeselare
- Medewerker onthaal en administratie - Hasselt
- Diensthoofd bewegingswerk - Oost-Vlaanderen

~ www.hetacv.be/vacatures

ACVBIE zoekt

- Boekhouder - Brussel

~ www.hetacv.be/vacatures

CM zoekt

- Consulentes - diverse regio's
- Reporting en data-analist - Schaarbeek
- Business specialist - Schaarbeek
- Polyvalent medewerker - Haren
- Maatschappelijk medewerker - Haren

~ www.cm.be/jobs

Pasar zoekt

- Marketing Manager
- Communicatiemanager

~ www.pasar.be/vacatures

Muzikant en radiomaker

Thibault Christiaensen

gevat
in 5
woorden

Leider

'Ik heb jarenlang in de jeugdbeweging gezeten, eerst als deelnemer, dan in de leiding. Die periode was een waardevolle leerschool. Zo leer je op kamp om zelfstandig en zelfredzaam te zijn, hoe je vrienden maakt en die vriendschappen onderhoudt, hoe je je plek in een team opeist en met anderen samenwerkt en zeker op latere leeftijd leer je je verantwoordelijkheid op te nemen wanneer je in de leiding zit. Die levenslessen en vriendschappen zou je in andere omstandigheden niet opdoen en draag je een heel leven met je mee.'

Leerkracht

'Ik wilde eigenlijk altijd leerkracht worden. Werken met kinderen en jongeren heeft mij door mijn tijd in de jeugdbeweging altijd aangesproken. Maar ik heb uiteindelijk toch gekozen om Taal- en letterkunde te studeren omdat ik daar later nog alle kanten mee uit kon. Het werk in de media kwam er door toeval en geluk - ik was op het juiste moment op de juiste plek. Mocht ik in een verre toekomst ooit met alles stoppen waar ik nu mee bezig ben, dan zou lesgeven het eerste zijn waar ik aan zou denken.'

Nuchterheid

'Bij ons thuis in de Kempen krijg je een bepaalde nuchterheid mee, een doe-maar-normaal-attitude. Dat zit nog steeds in mij. Daarom hebben mijn bandgenoot Pieter en ik naast Equal Idiots allebei een vaste baan. Onze ouders gaven ons de wijze raad om een plan B achter de hand te houden, ook al begon het serieus te lopen met onze muziek. Tijdens de pandemie hebben wij daar de vruchten van geplukt omdat wij op iets konden terugvallen. Al is het muzikantenleven combineren met een voltijdse job natuurlijk niet makkelijk. Dat onze band maar twee leden telt, maakt het gelukkig al een stuk minder complex.'

Entertainer

'Soms heb je een rotdag en toch moet je dan om 6 uur 's ochtends de vrolijkheid zelve spelen op de radio. Ik ben niet de persoon die zijn gevoelens aan de grote klok wil hangen en denk ook niet dat luisteraars daar baat bij hebben. Mijn job is het om anderen te entertainen, dus dan moet je maar even de knop omdraaien. Dat is ook wat wij met onze muziek proberen: mensen alle zorgen doen vergeten en hen even uit de bol laten gaan. Het hoeft niet altijd om miserie en problemen te gaan.'

Boomer

'Er zijn een aantal collega's die zeggen dat ik er misschien uitzie als een twintiger maar dat er een vijftiger in mijn lijf leeft. Ik hoop dat ze het dan vooral over mijn muzieksmaak hebben. (lacht) Ik ben zeer geïnteresseerd in tijdloze muziek. Daarom was de podcast *Thank You Boomer* de ideale manier om bands die ik zelf niet goed ken als jonge snaak beter te leren kennen en om te zien hoe goed zij de tand des tijds écht doorstaan hebben. Iedereen denkt namelijk dat het in hun tijd het allerbeste was, of het nu om muziek of andere zaken gaat. Dat is van alle tijden en een universeel gegeven dat ons allemaal meer verbindt dan dat het hoeft te verdelen.'

→ Tekst Dominic Zehnder → Foto ID/Damon De Backer

ANTWERPEN

